

Het doctoraat in de kunsten aan KASK & Conservatorium

Praktische gids

In deze gids:

Vooraf	3
1. Het doctoraat in de kunsten	4
2. Een aanvraag voorbereiden	5
2.1. Twee soorten oproepen	5
2.2. Toelatingsvoorwaarden	5
2.3. Aanvraag en procedure	6
2.4. Promotoren zoeken en een onderzoeksvorstel schrijven	7
3. Doctoraal onderzoek	7
3.1. Van inschrijving tot publieke verdediging	7
3.2. Doctoral School	8
4. Contact en links	8
Appendix: Voorbeeldsjabloon onderzoeksvorstel	9

Vooraf

Een steeds groter deel van het onderwijzend personeel van KASK & Conservatorium, de school of arts van HOGENT en Howest, wendt hun expertise ook aan in onderzoek in de kunsten of vormgeving. Maar ook aan talent van buiten de school wordt de kans geboden hier onderzoek te verrichten. Beeldende en mediakunstenaars, theatermakers, muzikanten, componisten en instrumentenbouwers, designers en landschapsarchitecten ... allen grijpen ze de kans die de context van onze school hen biedt om hun praktijk te verdiepen met een onderzoekscomponent. Ze doen dit in doctoraal of postdoctoraal onderzoek, maar ook in praktijkmatige onderzoeksprojecten gericht op toepassing in de bachelor- en masteropleidingen, of in de context van publieke dienstverleningsopdrachten.

Dankzij de inspanningen van onze docenten en onderzoekers blijft de school zich verder ontwikkelen als onderzoeksomgeving van topniveau, gestoeld op creativiteit, artistieke zeggingskracht, academische grondigheid en een sterk bewustzijn van de maatschappelijke positie van de kunstenaar en ontwerper.

In het veld van het onderzoek in de kunsten nemen onze onderzoekers mee het voortouw door actief een eigen discours te ontwikkelen en zich met durf te wagen aan nieuwe onderzoeksmethoden en vormen van kennisoverdracht. Zo creëren zij de referentiepunten van de toekomst. Wie zich geroepen voelt ook een rol te spelen in dit verhaal, en een voorstel wil indienen voor doctoraal onderzoek in de kunsten, zal in deze brochure alvast een aantal praktische vragen beantwoord zien.

1. Het doctoraat in de kunsten

Binnen de Associatie Universiteit Gent wordt het doctoraat in de kunsten georganiseerd door KASK & Conservatorium, de school of arts van HOGENT en Howest, in nauwe samenwerking met de Universiteit Gent, die het diploma uitreikt. Na het traject van (maximaal) zes jaar kan de kandidaat een van vier titels behalen: Doctor in de Kunsten: beeldende kunsten, Doctor in de Kunsten: muziek, Doctor in de Kunsten: audiovisuele kunsten, of Doctor in de Kunsten: drama.

Aan het einde van elk van de vier trajecten zal aan de examencommissie steeds een praktisch en een discursief luik ter beoordeling worden voorgelegd. Naast artistiek werk maakt de doctorandus dus ook een tekstuele component. Van deze tekst wordt nadrukkelijk verwacht dat die eveneens is geschreven vanuit het perspectief van de kunstenaar. Het doctoraat in de kunsten is dus een programma dat expliciet en uitsluitend is gericht op actieve kunstenaars. Centraal daarbij staat de artistieke praktijk van de kunstenaar-onderzoeker. Het artistieke werk, in al zijn facetten, is dus de vanzelfsprekende focus van zowel onderzoeksproces als onderzoeksoutput. Het is evident dat doctorale onderzoeksprojecten van deze aard resulteren in de meest diverse vormen van output: tentoonstellingen, installaties, kunstenaarsboeken, doctoraatsscripties en andere academische publicaties, softwaretoepassingen, muziekcomposities en theatervoorstellingen ... Dit alles kan een onderdeel worden van de ter beoordeling aangeboden onderzoeksoutput aan het eind van het traject.

In het internationale discours met betrekking tot doctoraal onderzoek in de kunsten vormt met name deze geschreven component vaak het voorwerp van discussie. Hoewel elke artistieke praktijk een zekere graad van onderzoek inhoudt, zijn we er aan KASK & Conservatorium van overtuigd dat een geschreven component essentieel is om onderzoek in de kunsten te onderscheiden van de artistieke praktijk op zich. Een artistieke zoektocht, hoe waardevol ook, wordt pas onderzoek in de academische zin van het woord, wanneer zijn methodologie, doelen en potentieel voor kennisproductie en –overdracht geëxpliciteerd worden. Het is vanzelfsprekend dat dit niet betekent dat de discursieve component van het doctoraat in de kunsten moet beschouwd worden als een verklarend ‘surplus’ bij het artistieke werk gecreëerd in de context van het onderzoeksproject. De twee componenten dienen veeleer te worden gezien als complementaire delen van een enkel proces, waarin de twee idealiter zo vervlochten zijn dat hun verwantschap meteen duidelijk is. De lange, rijke traditie van de kunstenaarstekst – waarin we dit luik expliciet willen situeren – is daarbij inspirerend: in dergelijke teksten willen kunstenaars niet zozeer hun werk verklaren of interpreteren, als wel een discours ontwikkelen om over dat werk te praten met *peers* en publiek, en zichzelf en hun werk te plaatsen binnen een samenleving.

2. Een aanvraag voorbereiden

2.1. Twee soorten oproepen

Er zijn twee mogelijke pistes voor wie een doctoraat in de kunsten wil aanvatten bij KASK & Conservatorium en Universiteit Gent. Je kan ofwel kandideren voor een mandaat als ‘artistiek assistent’, of voor een affiliatie als ‘gastonderzoeker’. Een artistiek assistent treedt voltijds in dienst bij HOGENT/KASK & Conservatorium, en verricht voor minimaal 70% van de aanstelling doctoraal onderzoek, gecombineerd met maximaal 30% onderwijsondersteunend werk. Een artistiek gastonderzoeker treedt niet in dienst, maar verkrijgt het vereiste positief advies van KASK & Conservatorium om een doctoraat in de kunsten te kunnen aanvatten aan de Universiteit Gent. De toelatingsvoorwaarden en selectieprocedure voor beide pistes zijn grotendeels gelijklopend; het dossier dat je voorbereidt is hetzelfde, maar je dient op een andere manier in.

Vacatures voor mandaten van artistiek assistent worden jaarlijks aangekondigd op de websites van HOGENT en KASK & Conservatorium. Kandideren voor een dergelijk mandaat doe je digitaal, via de sollicitatie-pagina van HOGENT. Wie een aanvraag wil indienen voor een statuut van gastonderzoeker, vindt twee vaste deadlines aangekondigd op de website van KASK & Conservatorium en kan een dossier indienen via e-mail.

2.2. Toelatingsvoorwaarden

Wie wil kandideren voor het doctoraatsprogramma dient over een masterdiploma te beschikken, of over een als gelijkwaardig beschouwd diploma. Om een diploma als gelijkwaardig te laten erkennen, neem je contact op met de studietrajectbegeleiders van KASK & Conservatorium.

Daarnaast dien je uiteraard ook een portfolio te kunnen voorleggen met uitstekend artistiek werk. Het niveau van dit portfolio zal een erg belangrijke factor zijn in de beoordeling van je aanvraag door de selectiecommissie.

Aangezien zij in dienst zullen treden bij de Hogeschool Gent, moeten kandidaten voor een mandaat van artistiek assistent ook voldoen aan de “algemene voorwaarden van artikel V.106 van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013”. Dit artikel stelt dat personeelsleden van een hoger-onderwijsinstelling aan deze voorwaarden moet beantwoorden: “1° Onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Vrijhandelsassociatie (afwijking hierop is mogelijk conform artikel V.107 van de Codex [“in het belang van het onderwijs en het onderzoek, op grond van een omstandige motivering”]); 2° De burgerlijke en politieke rechten genieten; 3° Houder zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs; 4° Een gedrag hebben dat in overeenstemming is met de eisen van het beoogde ambt; 5° Voldoen aan de dienstplichtwetten; 6° De lichamelijke geschiktheid bezitten die vereist is voor het uit te oefenen ambt.” Voor kandidaat-gastonderzoekers gelden deze bijkomende voorwaarden niet.

2.3. Aanvraag en procedure

De oproep of aankondiging op de website zal je naar alle vereiste formulieren gidsen en ook specifieke richtlijnen vermelden om je aanvraag in te dienen. Enkel aanvragen die deze richtlijnen strikt volgen, zullen door de selectiecommissie in beschouwing worden genomen.

Cruciale factoren in de beoordeling van de aanvragen zullen zijn: het niveau van artistiek werk van de kandidaat, de originaliteit en methodologische gedegenheid van het voorgestelde onderzoek, de relevantie van de vermelde onderzoeksvragen binnen het eigen parcours van de kandidaat en daarbuiten, en de compatibiliteit van het voorgestelde onderzoek met het beleid en de context van KASK & Conservatorium.

In eerste instantie zal je aanvraag moeten bestaan uit:

1. Je curriculum vitae [naam_1_cv.pdf]
2. Je motivatiebrief [naam_2_motivatiebrief.pdf]
3. Je artistiek portfolio (of eventueel een tekstbestand met een hyperlink naar je portfolio om de totale bestandsgrootte te beperken) [naam_3_portfolio.pdf]
4. Je projectvoorstel [naam_4_project.pdf]
In deze eerste fase bestaat het projectvoorstel uit een abstract, van maximaal 500 woorden. Gebruik hiervoor het sjabloon dat opgenomen is in de oproep, en waarin ook bijkomende gegevens worden ingevuld.
5. Scans van vereiste diploma's: minimaal een masterdiploma of een diploma daaraan gelijkgesteld. Indien je een diploma gelijkgesteld aan een master voorlegt, voeg je ook stukken ter staving van de gelijkschakeling toe. [naam_5_graad diploma.pdf]

Eens je dossier wordt ontvangen, zal het eerst gecontroleerd worden op volledigheid en de toelatingsvoorwaarden.

In een eerste selectieronde zal een commissie samengesteld uit *peers* en experts uit het veld op basis van portfolio's en abstracts een ruime selectie maken van kandidaten die doorgaan naar de tweede ronde. Daarbij zullen zij ook een (voorlopig) promotor aan KASK & Conservatorium toegewezen kregen. Had je al contact met een mogelijk promotor, vermeld dit dan zeker zodat hiermee rekening kan worden gehouden. Deze kandidaten krijgen een aantal weken de tijd om, met begeleiding van hun toegewezen promotor, een volledig uitgewerkt projectvoorstel uit te schrijven, en op zoek te gaan naar een tweede promotor aan Universiteit Gent. Indien wenselijk kan in deze periode uiteraard ook een vervanger worden gezocht voor de voorlopig toegewezen KASK & Conservatorium-promotor.

De selectiecommissie zal vervolgens opnieuw een selectie maken op basis van deze uitgewerkte dossiers met het oog op selectiegesprekken.

De oproep zal – onder voorbehoud – een timing vermelden voor deze verschillende stappen in de selectieprocedure. Pas na afloop van de volledige procedure zullen alle kandidaten officieel ingelicht worden over de uiteindelijke beslissing van de commissie. Voordien is geen communicatie mogelijk. Het officiële bericht zal de nodige informatie bevatten voor het bekomen van feedback over je voorstel.

2.4. Promotoren zoeken en een onderzoeksvoorstel schrijven

Het meest substantiële onderdeel van je dossier is uiteraard je onderzoeksvoorstel. In de eerste fase verwoord je dit heel beknopt, in een abstract van maximaal 500 woorden, op een manier die het bevattelijk maakt voor een interdisciplinair samengestelde commissie.

In de uitgewerkte versie, in de tweede fase, geef je een algemeen beeld van het onderzoek dat je wil voeren, inclusief een situering in een artistieke en theoretische context, een formulering van je onderzoeksvragen, en een beschrijving van de doelstellingen, methodes en specifieke onderzoeksactiviteiten, aangevuld met een referentielijst en een overzicht van het geplande verloop van je project voor de volledige looptijd van zes jaar.

Elk onderzoeksvoorstel moet ondersteund worden door twee promotoren, en het is van het grootste belang dat je voorstel gefinaliseerd wordt in nauw overleg met deze promotoren. Kandidaten die worden toegelaten tot de tweede selectieronde (cf. 2.3) krijgen daartoe een (voorlopig) promotor aan KASK & Conservatorium toegewezen. Met die promotor ga je op zoek naar een tweede promotor, die een ZAP-lid van de Universiteit Gent dient te zijn, en eventueel ook naar een beter geschikte KASK & Conservatorium-promotor (die moet een docent met een eigen artistieke praktijk te zijn).

Hoewel het doctoraat in de kunsten is ondergebracht bij de faculteit Letteren en Wijsbegeerte, kan de universitaire promotor tot gelijk welke UGent-faculteit behoren, afhankelijk van de specifieke expertise die je project vereist.

3. Doctoraal onderzoek

3.1. Van inschrijving tot publieke verdediging

Het doctoraat in de kunsten is een programma van zes jaar. Succesvolle sollicitanten voor een mandaat van artistiek assistent zullen een voltijdse aanstelling aangeboden krijgen bij KASK & Conservatorium. Deze aanstelling geldt aanvankelijk voor twee jaar, met twee mogelijke verlengingen van elk twee jaar, na een positieve evaluatie van je proces door de Onderzoeksraad Kunsten. Je taken zullen bestaan uit het uitvoeren van je voorgestelde doctoraal onderzoek in de kunsten (voor ten minste 70% van je opdracht) en assisteren in onderwijsactiviteiten aan KASK & Conservatorium (voor maximaal 30% van je tewerkstellingsvolume).

Als gastonderzoeker moet je voldoen aan dezelfde vereisten als artistiek assistenten met betrekking tot selectie en evaluatie, maar je treedt niet in dienst en hoeft dus ook geen onderwijsondersteunende taken op te nemen. Je kan deze affiliatie dus combineren met elke vorm van financiering, beurs, of tewerkstelling.

Alle geselecteerde onderzoekers (assistenten en gastonderzoekers) zullen worden uitgenodigd zich in te schrijven voor het doctoraat in de kunsten aan de Universiteit Gent. Als personeelslid van HOGENT en als doctoraatsstudent aan de UGent zal je gebruik kunnen maken van de onderzoeksinfrastructuur van beide instellingen.

Aan het begin van je traject zal je ook een doctoraatsbegeleidingscommissie samenstellen in samenspraak met je promotoren. Die commissie komt minstens eenmaal per jaar op jouw initiatief samen om je voortgang te bespreken en je te adviseren over het verdere verloop van je onderzoek. Aan het eind van je onderzoeksperiode dien je je doctoraatswerk in

bij de faculteitsraad Letteren en Wijsbegeerte; en een examencommissie zal op basis daarvan beoordelen of je al dan niet wordt toegelaten tot de openbare verdediging. Samenvallend met de verdediging presenteer je op KASK & Conservatorium ook (een deel van) je artistieke onderzoeksoutput aan het brede publiek.

3.2. Doctoral School

Als doctoraatsstudent schrijf je je in aan de Doctoral School of Arts, Humanities and Law van de Universiteit Gent. De doctoral school biedt doctorandi ondersteuning aan in de vorm van opleidingen, waarvan je een minimaal programma dient te volgen om te worden toegelaten tot de verdediging van het doctoraat. Dit zal onder meer inhouden dat je een aantal ‘specialist courses’ en ‘transferable skills’ seminars bijwoont, deelneemt aan conferenties en bijdragen levert aan peerreview-publicaties. Voor meer informatie kan je terecht op de website van de doctoral schools: ugent.be/doctorschools

4. Contact en links

Met alle vragen kan je terecht bij de dienst Onderzoek van KASK & Conservatorium:

- Katrien Vuylsteke Vanfleteren, diensthoofd
katrien.vuylstekevanfleteren@hogent.be
+32 9 243 36 24
- David Depestel, stafmedewerker
david.depestel@hogent.be
+32 9 243 36 23

Ga naar onze website om KASK & Conservatorium, ons opleidingsaanbod, onze onderzoeksprojecten en artistieke producties te ontdekken: schoolofartsgent.be.

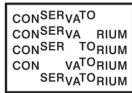
KASK & Conservatorium zijn samen de school of arts van HOGENT en Howest: hogent.be.

Vacatures worden aangekondigd op: www.hogent.be/vacatures.

Blader door Pure, het expertiseportaal van de hogeschool met alle onderzoeksprojecten en –output: expertise.hogent.be; of bekijk de lijst van lopende en afgeronde [doctoraatsprojecten van KASK & Conservatorium](#).

Universiteit Gent is onze partner in het doctoraatsprogramma in de kunsten: ugent.be.

Universiteit Gent en Hogeschool Gent zijn lid van de Associatie Universiteit Gent: augent.be.

Appendix: Voorbeeldsjabloon onderzoeksvoorstel

Merk op dat het voorbeeldsjabloon ‘artistiek assistent’ op de volgende bladzijden louter ter informatie wordt aangeboden, en dat het sjabloon voor een specifieke oproep steeds kan worden aangepast. Gebruik bij het solliciteren steeds het sjabloon dat is ingesloten bij de oproep waarop je reageert.

Onderzoeksfonds Kunsten KASK & Conservatorium HOGENT & howest

Doctoraal onderzoek in de kunsten

Aanvraagformulier bij kandidaatstelling artistiek assistent

1. Persoonsgegevens en algemene informatie

Voornaam	
Familienaam	
Geboortedatum	
Nationaliteit	
Adres	
Telefoon	
E-mail	
Titel van het onderzoeksproject	
Finaliteit	----selecteer diploma----
Peer-discipline ¹	----selecteer discipline----

Doctor in de Kunsten: Audiovisuele kunsten
 Doctor in de Kunsten: Beeldende kunsten
 Doctor in de Kunsten: Drama
 Doctor in de Kunsten: Muziek

Audiovisuele kunsten: Animatiefilm
 Audiovisuele kunsten: Film
 Beeldende kunsten: Fotografie
 Beeldende kunsten: Grafisch ontwerp
 Beeldende kunsten: Multimediale vormgeving
 Beeldende kunsten: Vrije kunsten
 Drama en performance
 Mode en Textielontwerp
 Muziek: Jazz en Pop
 Muziek: Klassieke Muziek
 Muziek: Productie en Compositie

¹ Je artistiek portfolio zal beoordeeld worden door docenten van KASK & Conservatorium die experts zijn in hun veld. Selecteer hier de vakgroep of de discipline die daarvoor het meest geschikt is.

2. Opleiding en professioneel profiel

Geef in de tabel hieronder een overzicht van je diploma's. Voeg in een apart document een compleet curriculum vitae toe aan je digitaal dossier (cf. de richtlijnen voor indiening).

Jaar	Behaalde graad	Opleiding	Instituut en land

3. Onderzoeksproject

A. Abstract

Verwoord beknopt de essentie van je project, zo dat ook niet-deskundigen er een duidelijk beeld van krijgen.

In de eerste fase verwoord je dit in maximaal 500 woorden. In de tweede fase, waarbij je een volledig uitgewerkt voorstel opstelt, wordt dit 200 woorden.

...

De hierna volgende titels maken deel uit van het volledige dossier dat je opstelt voor de tweede selectieronde:

B. Projectbeschrijving (maximaal 2000 woorden)

Geef een uitgebreide en duidelijke beschrijving van het onderzoeksproject dat je voorstelt; besteed aandacht aan ten minste deze punten:

- *Status quaestionis/context van het voorgestelde onderzoek;*
- *Probleemstelling en onderzoeksvragen (artistiek/theoretisch);*
- *Doelstellingen, belang en mogelijke impact van het onderzoek;*
- *Methodologie en geplande activiteiten;*
- *Verwachte resultaten en output (vermeld ook mogelijkheden inzake communicatie en verspreiding van onderzoeksresultaten).*

...

C. Planning (maximaal 1 pagina)

Geef een schematisch overzicht van het geplande verloop van je onderzoek voor de volledige looptijd van 6 jaar. Geef duidelijk de belangrijkste activiteiten en mijlpalen aan.

...

D. Pedagogische relevantie/rol (maximaal 1 pagina)

Op welke manier zie je het project dat je voorstelt een mogelijke bijdrage leveren tot de werking van de betrokken vakgroep en het onderwijs van KASK & Conservatorium? Welke rol zie je jezelf opnemen binnen de school en vakgroep, naast je onderzoekswerk?

...

E. Referenties / literatuurlijst (maximaal 1 pagina)

Geef een referentielijst met de belangrijkste bronnen (geschreven en andere) geconsulteerd om dit onderzoeksvoorstel op te stellen.

...

4. Gegevens promotor KASK & Conservatorium

Vul onderstaande gegevens aan en vraag je promotor ook het aparte adviesformulier aan de commissie te bezorgen zoals aangegeven in de richtlijnen voor indiening.

Naam		Autonome Kunsten Design en Vormgeving Film, Fotografie en Drama Jazz en Popmuziek Klassieke Muziek Muziekproductie en compositie
Vakgroep	----selecteer vakgroep----	
Adres		
Telefoon		
E-mail		

5. Gegevens promotor Universiteit Gent

Vul onderstaande gegevens aan en vraag je promotor ook het aparte adviesformulier aan de commissie te bezorgen zoals aangegeven in de richtlijnen voor indiening.

Naam	
Faculteit	
Vakgroep	
Adres	
Telefoon	
E-mail	